

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **ROYAL METALS GOLD s.r.o.**, se sídlem Kubánské náměstí 1391/11, Praha 10, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, v řízení o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu spočívajícímu ve vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti žalovaným ze dne 20. 10. 2014, č.j. 27892/14/5000-14507-711503,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (sp. zn. 8 A 182/2014) domáhal ochrany před nezákonným zásahem Finančního úřadu pro hlavní město Prahu, Územního pracoviště pro Prahu 10 (dále jen „správce daně“), spočívajícím v pokračování v postupu k odstranění pochybností na základě výzvy č.j. 3993779/14/2010-24902-107435 ze dne

20. 6. 2014, jakož i vyslovení jeho nezákonnosti a dále vyslovení nezákonnosti zásahu žalovaného, spočívajícího ve vydání vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti ze dne 20. 10. 2014, č. j. 27892/14/5000-14507-711503.

Městský soud v Praze usnesením č. j. 8 A 182/2014-89 ze dne 27. 5. 2015 žalobu v části směřující proti nezákonnému zásahu žalovaného vyloučil k samostatnému projednání. Usnesením ze dne 16. 7. 2015, č. j. 8A 128/2015-76 žalobou podanou po zásahu žalovaného postoupil dle § 7 odst. 5 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“) postoupil k vyřízení zdejšímu soudu.

II. Stručný obsah žaloby

Žalobci byla dne 20. 6. 2014 doručena výzva správce daně k odstranění pochybností č.j. 3993779/14/2010-24902-107435. Ve výzvě je uvedeno, že po přezkoumání přiznání k dani z přidané hodnoty (dále jen „DPH“) za duben 2014 vznikly pochybnosti o správnosti, pravdivosti, průkaznosti a úplnosti údajů o přijatých a uskutečnitelných zdanitelných plnění vykázaných v oddílu V daňového přiznání. Žalobce se k výzvě vyjádřil dne 2. 7. 2014 tak, že není zřejmé, o jaké konkrétní pochybení se z jeho strany jedná a není tedy ani jasné, poskytnutím jakých informací z jeho strany dojde k požadovanému doplnění daňového přiznání. Rovněž požádal o konkretizaci chybějících údajů za účelem jejich brzkého doplnění a vyřízení celé věci. Správce daně reagoval přípisem ze dne 10. 7. 2014, č.j. 4492447/14/2010-24902-107435. Žalobci sdělil, že výzva obsahuje všechny zákonné náležitosti dle § 89 zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „d.ř.“), stejně jako i konkrétní sdělení, o kterých informacích má správce daně pochybnosti. Proti takovému postupu správce daně se žalobce ohradil stížností dle § 261 d.ř. Správce daně rozhodl dne 5. 8. 2014, č.j. 4814959/14/2010-24902-107435, o vyřízení stížnosti tak, že ji neshledal důvodnou. V odůvodnění vyřízení stížnosti je uvedena obdobná argumentace jako ve vyjádření správce daně, tj. výzva obsahuje všechny zákonné požadavky, stejně jako i potřebná konkrétní sdělení. V reakci na vyřízení podal žalobce žalovanému žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti dle § 261 odst. 6 d.ř. Žalovaný vydal vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti dne 20. 10. 2014, č.j. 27892/14/5000-14507-711503. V odůvodnění uvedl, že aplikace § 261 není v případě nezákonnosti výzvy přípustná.

Žalobce v další části žaloby argumentuje tím, v čem spatřuje nezákonný zásah ze strany správce daně. Ve výzvě především absentuje vylíčení konkrétních skutečností, na jejichž základě bylo přistoupeno k řízení o odstranění pochybností. Ve výzvě pak rovněž absentuje uvedení konkrétních pochybností takovým způsobem, aby se k nim mohl žalobce vyjádřit a odstranit je. Až ve vyřízení stížnosti dostal správce daně své povinnosti a konkretizoval pochybnosti, které jej vedly k postupu dle § 89 d.ř. Opakovaná výzva dle § 89 d.ř. ve stejné věci je však nepřípustná. Z obsahu stížnosti je zřejmé, že žalovaný se snaží výzvy napravovat a vyřízení stížnosti je v podstatě skrytou výzvou k odstranění pochybností. Navíc ani pochybnosti vyjádřené ve vyřízení stížnosti nezakládají dostatečné pochybnosti, aby bylo oprávněně a důvodně přistoupeno k postupu dle § 89 d.ř.

Žalobce podal žalovanému žádost o prošetření stížnosti dle § 261 odst. 5 d.ř., v níž poukázal na jednotlivé pochybení a nezákonnosti. Žalovaný se však k prošetření způsobu vyřízení stížnosti ani nedostal, neboť dle něj aplikace stížnosti v posuzovaném případě ani nepřicházela v úvahu, její aplikace je ustanovením daňového řádu vyloučena a žalovaný pochybil, pokud její stížnost neposoudil jako nepřipustný procesní institut. Žalobce namítal, že takovým postupem došlo k odepření opravného prostředku, na který měl žalobce nezpochybnitelné právo. Žalovaný tedy nedostal svým zákonným povinnostem a neprošetřil způsob vyřízení stížnosti podřízeným správcem daně, tak jak je dle § 261 odst. 6 d.ř. povinen.

III. Stručné shrnutí vyjádření žalovaného

Stěžejním důvodem vyhodnocení stížnosti jako nepřipustné byla skutečnost, že stížnost směřuje proti obsahu výzvy. Výzva je přitom rozhodnutím ve smyslu § 101 d.ř., což dokládá i § 109 odst. 2 d.ř. Stížností dle § 261 odst. 1 d.ř. lze přitom brojit pouze proti nevhodnému chování úředních osob, správce daně nebo postupu správce daně. Stížností tedy nelze brojit proti rozhodnutím správce daně. Stížnost směřující proti výzvě k odstranění pochybností dle § 89 d.ř. je nepřipustná, neboť zákonodárce zcela jasně vymezil svou vůli a nepřipustil okamžité uplatnění řádných opravných prostředků proti rozhodnutím označeným jako výzva, čímž částečně znemožnil jejich přezkum v rámci řádného opravného prostředku. Přezkum výzvy tak bude přicházet toliko v rámci odvolání proti platebnímu výměru nebo dodatečnému platebnímu výměru. Žalovaný pak uplatnil i další argumenty, z jakého důvodu nepovažuje stížnost za přípustnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Ustanovení § 82 s. ř. s. zní: „Každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.“ O zásah se ve smyslu § 82 s. ř. s. tedy jedná pouze v případě, že v žalobě tvrzeným jednáním by žalobce mohl alespoň potenciálně být přímo zkrácen na svých právech. To konkrétně znamená, že mezi napadeným zásahem a tvrzeným porušením práv musí existovat bezprostřední vztah (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Aps 1/2006 - 80, veškerá zde uváděná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Podle § 261 odst. 1 daňového řádu „[o]soba zúčastněná na správě daní má právo podat správci daně stížnost proti nevhodnému chování jeho úředních osob nebo proti postupu tohoto správce daně, neposkytuje-li daňový zákon jiný prostředek ochrany“. Podle odst. 5 tohoto ustanovení platí, že „[b]yla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, učiní správce daně bezodkladně nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní úřední záznam a správce daně o tomto výsledku bezodkladně vyrozumí stěžovatele.“ Podle odst. 6 téhož ustanovení platí, že „má-li stěžovatel za to, že jeho stížnost nebyla řádně vyřízena, může požádat nejbližší nadřízeného správce daně, aby

prošetřil způsob vyřízení stížnosti. Tento správce daně postupuje při prošetření způsobu vyřízení stížnosti podle [odstavců 3 až 5](#).“ V posuzovaném případě správce daně vydal výzvu k odstranění pochybností dle § 89 d.ř. dne 20. 6. 2014, č.j. 3393779/14/2010-24902-107435. Dle žalobce správce daně přesně nekonkretizoval, jakých pochybení se měl dopustit. Proti postupu správce tedy žalobce podal dle § 261 d.ř. stížnost z důvodu jeho nezákonného postupu. Správce daně stížnosti nevyhověl a považuje ji za nedůvodnou (vyřízení stížnosti ze dne 5. 8. 2014, č.j. 4814959/14/2010-24902-107435). Žalobce s jeho postupem nesouhlasil a žalovanému podal žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti dle § 261 odst. 6 d.ř. Žalovaný žádost o prošetření způsobu vyřízení stížnosti posoudil jako nedůvodnou (vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížnosti ze dne 20. 10. 2014, č.j. 27892/14/5000-14507-711503). Z obsahu žaloby podané k Městskému soudu v Praze ze dne 9. 11. 2014 plyne, že žalobce se domáhal ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v pokračování v postupu k odstranění pochybností na základě výzvy k odstranění pochybností dle § 89 d.ř. a vyřízení jeho stížnosti proti takovému postupu správcem daně. Rovněž se domáhal vyslovení nezákonnosti zásahu žalovaného, spočívajícího ve vydání vyrozumění o prošetření způsobu vyrozumění vyřízení stížnosti. Městský soud v Praze shora citovaným usnesením žalobu v části směřující proti nezákonnému zásahu žalovaného vyloučil k samostatnému projednání a následně ji jen v této části postoupil zdejšímu soudu k vyřízení jako místně příslušnému, neboť sídlo žalovaného je v jeho obvodu. Jak soud ověřil z připojeného soudního spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 8 A 182/2014, žaloba v části, v níž se žalobce domáhal posouzení nezákonného zásahu spočívajícího v pokračování v postupu k odstranění pochybností na základě výzvy k odstranění pochybností dle § 89 d.ř. a vyřízení jeho stížnosti proti takovému postupu správcem daně, zůstala k projednání Městskému soudu v Praze. Zdejšímu soudu zbyla k projednání toliko část žaloby na ochranu proti nezákonnému zásahu, v níž se žalobce domáhal vyslovení nezákonnosti zásahu žalovaného, spočívajícího ve vydání vyrozumění o prošetření způsobu vyrozumění vyřízení stížnosti. Zdejší soud mohl tedy posuzovat toliko vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení jeho stížnosti žalovaným, tedy shora specifikovaný přípis žalovaného ze dne 20. 10. 2014, č.j. 27892/14/5000-14507-711503. Žalobce sice tvrzení o nezákonném zásahu navázal na samotné úkony správce daně, proti nimž jeho stížnost směřovala, avšak jejich posouzení jako nezákonného zásahu zůstalo v příslušnosti Městského soudu v Praze. Samotným vyrozuměním o prošetření způsobu vyřízení stížnosti žalovaným však žalobce nemohl být zkrácen na svých právech, neboť mu jím žalovaný neuložil žádné povinnosti ani neomezil jeho práva. Až samotnými úkony, jež žalobce napadal stížností, mohlo dojít k zásahu do jeho právní sféry; k jejich posouzení je však příslušný Městský soud v Praze. Žalobce má samozřejmě dle okolností právo na podání stížnosti dle § 261 odst. 1 d.ř., resp. posléze na podání žádosti o prošetření způsobu vyřízení stížnosti dle § 261 odst. 6 d.ř., zahrnující v sobě též povinnost, aby se příslušný orgán takovou žádostí zabýval, nelze však již hovořit o právu na vyhovění stížnosti či žádosti. Soudní ochrana bude žalobci poskytnuta Městským soudem v Praze, jenž bude posuzovat, zda se jednalo o nezákonný zásah či nikoliv. Nemohlo-li tedy samotné vyrozumění o prošetření způsobu vyřízení stížností žalovaným zasáhnout do práv žalobce, pak nezbylo než žalobu postupem dle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítnout, aniž by soud mohl posuzovat zákonnost předmětného úkonu žalovaného. Pro úplnost však soud dodává, že stížnost dle § 261 d.ř. je přípustným opravným prostředkem po výzvě k odstranění pochybností dle § 89 d.ř. (k tomu srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2015, č.j. 1 Afs 40/2015-39).

V. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 22. 9. 2016

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu